

FLORENCIE II.

ĀšterĀ½, 03 Ā•ervenec 2012

Na zaĀ•átku 14. stoletĀ™íla Florencie k nejvĀ›tším a nejlhobytĀ›jším mĀ›stĀ™m kĀ™esĀ›anského zápa PoĀ•et obyvatel vzrost na ůctyhodnĀ›ch 100 000 a zlatĀ› florĀ›n se stal jednou z hlavnĀ›ch mĀ›n v celĀ› EvropĀ›.

DĀ›ky nesmĀ›rnĀ›mu bohatstvĀ›, které mĀ›stu pĀ™inĀ›el hlavnĀ› obchod s vlnou, vĀ›roba lĀ›tek a bankovnictvĀ›, a dĀ›ky mecenĀ›stvĀ› nejbohatších z nejbohatších, rodiny Medici, zanechal kaĀ›dĀ›y, kdo ve stĀ™edovĀ›kĀ›m umĀ›leckĀ›m svĀ›tĀ› nĀ›co znamenal, ve Florencii svĀ›j (nejeden) otisk.

- Co všechno jsme ještĀ› za tĀ›ch 12 dnĀ› vidĀ›ly: ChrĀ›m Panny Marie KvĀ›tnĀ› (Santa Maria del Fiore) a pĀ™ilehlĀ› pamĀ›tihodnosti FlorentskĀ› katedrĀ›la je krajkovĀ› nĀ›dhera provedenĀ› v bĀ›lĀ›m, zelenĀ›m a rĀ›Ā›ovĀ›m mramoru. SvojĀ› dĀ›lkou (vnĀ›jší 169, vnitĀ™nĀ› 153 m) pĀ™edstavuje po katedrĀ›lĀ›ch v Ā›imĀ›, MilĀ›nĀ› a LondĀ›nĀ› Ā›tvĀ› nejvĀ›tší kĀ™esĀ›anskĀ› chrĀ›m svĀ›ta. Stavba byla zahĀ›jena na zakĀ›zku florentskĀ› republiky na podzim r. 1296 na mĀ›stĀ› pĀ›vodnĀ›ho kostela SvatĀ› ReparĀ›ty ze 4. a 5. stoletĀ›, jehoĀ›¾ pozĀ›statky si lze prohlĀ›dnout v podzemĀ› dĀ›mu. KatedrĀ›la se stavĀ›la 140 let a ůplnĀ› definitivnĀ› byla dokonĀ›ena aĀ›¾ v r. 1887, kdy bylo znovu vystavĀ›no nikdy nedokonĀ›enĀ› a pozdĀ› zbouranĀ› prĀ›Ā•elĀ›.

Majstrštyk celĀ› stavby je jejĀ› kupole. VelkolepĀ› si ji navrhli, a pak nevĀ›dĀ›li, jak ji postavit. PĀ™eklenout 45 m širokĀ› a skoro 100 m vysokĀ› prostor byl dlouho neĀ™ešitelnĀ› problĀ›m, hlavnĀ› tedy zbudovĀ›nĀ› potĀ™ebnĀ›ho lešenĀ›. Jeden z nĀ›padĀ› bylo napĀ™Ā›klad mĀ›sto lešenĀ› navršit uprostĀ™ed stavby ohromnou hrom hlĀ›ny, do kterĀ› budou pĀ™imĀ›chĀ›ny Ā›tvrĀ›ky, aby po dokonĀ›enĀ› mĀ›stnĀ› chudina pod vidinou zisku si tu hromadu rozebrala a odosila. SoutĀ›Ā›¾ na stavbu kupole nakonec vyhrĀ›l Filippo Brunelleschi. DvouplĀ›skĀ› Ā›ovĀ› osmibokĀ› samonosnĀ› kupole, kterou postavil v letech 1420 – 1434 byla a je dosud povaĀ›ovĀ›na za zĀ›rak stavebnĀ› techniky.

KombinujĀ› se v nĀ› dva druhy kleneb a byla vystavĀ›na zcela bez lešenĀ›, zvenĀ› dovnitĀ™, cihly byly poklĀ›dĀ›ny ve tvaru rybĀ› kostĀ›. Dva plĀ›skĀ›tĀ› kupole jsou propojeny horizontĀ›lnĀ› a vertikĀ›lnĀ› uspoĀ™Ā›danĀ›mi vĀ›ztaĀ›mi. Šla jsem tamtudy, vidĀ›la jsem to nĀ›zornĀ› namalovanĀ› na obrĀ›zku a stejnĀ› to furt nechĀ›pu :-). Mezi obĀ›ma plĀ›skĀ›ti vede schodištĀ› aĀ›¾ nahoru k bĀ›lĀ› mramorovĀ› lucernĀ›, odkud je krĀ›snĀ› vĀ›hled na celou Florencii. DoporuĀ›uju tam lĀ›zt aĀ›¾ po tĀ›, co se ve mĀ›stĀ› trochu zorientujete, takĀ›¾e pak nahoĀ™e dokĀ›Ā›ete dešit co je co. A pokud moĀ›no za pĀ›knĀ›ho poĀ›asi… Na vĀ›stup na kupoli samozĀ™ejmĀ› stojĀ› jedna z tĀ›ch nechutnejch ten zĀ›Ā›itek stojĀ› za to. Cestou si taky mĀ›Ā›ete zblĀ›zka prohlĀ›dnout fresky v kupoli, protoĀ›¾e v mĀ›stĀ› „ůpatĀ›“ s z prĀ›chodu mezi zdmi vyleze a po ochozu projdete na druhou stranu, kde se zase vnoĀ™Ā›te zpĀ›t do ůtrob stĀ™echy. Tuhle fresku PoslednĀ›ho soudu zespodu z chrĀ›mu prakticky nevidĀ›te, protoĀ›¾e do zadnĀ› Ā›asti katedrĀ›ly vĀ›s nepustĀ›. Do samotnĀ› katedrĀ›ly se pak dostanete vchodem v prĀ›Ā•elĀ›, vstup volnĀ›, fronta povinnĀ›. InterĀ›r je celkem holĀ›, protoĀ›¾e vĀ›zdoba byla Ā›asteĀ›nĀ› zniĀ›ena a Ā›asteĀ›nĀ› pĀ™esunuta do pĀ™ilehlĀ›ho muzea. Z atrakcĀ›, které v katedrĀ›le zĀ›stavĀ› zmiĀ›nku hodiny od Paola Uccella (1443) s jednou ruĀ›Ā›kou a 24 hodinovĀ›m cifernĀ›kem, pĀ™Ā›emĀ›¾ ruĀ›Ā›ka bĀ›hĀ› v opaĀ› smĀ›ru, neĀ›¾ jak je to zvykem dnes.

Pak ještĀ› dvĀ› fresky s jezdeckĀ›mi pomnĀ›ky. PrvnĀ› vznikl jako ůspornĀ› vĀ› (na bronzovĀ› pomnĀ›k nebylo dost penĀ›z), a druhĀ› pak proto, Ā›¾e poprvĀ› se to osvĀ›dĀ›ilo. DĀ›le v katedrĀ›le ještĀ› visĀ› obraz „Dante a BoĀ›skĀ› komedie“, kterĀ› byl namalovĀ›n k dvoustĀ›mu vĀ›roĀ›nĀ› narozenĀ› vĀ›znamnĀ›ho florentskĀ›ho rodĀ›ka, ten ovšem do Florencie nesmĀ›l pod trestem smrti vstĀ›it ani špiĀ›ku nosu a druhou polovinu Ā›Ā›ivota strĀ›vil v exilu, kde takĀ› zemĀ™el. No a v neposlednĀ› Ā™adĀ› je tu pochovĀ›n geniĀ›lnĀ› otec katedrĀ›ly Filippo Brunelleschi. „O tom, jak vynikal architekt Filippo v DaidalovĀ› umĀ›nĀ›, svĀ›dĀ›Ā› jak podivuhodnĀ› klenba tohoto pĀ™eslavnĀ›ho chrĀ›mu, tak mnohĀ› jinĀ› dĀ›la stvoĀ™enĀ› jeho boĀ›skĀ›m duchem. Z toho dĀ›vodu pĀ™Ā›kĀ›zala vĀ›Ā›nĀ› vlast vzhledem k vynikajĀ›cĀ›m darĀ›m a jedineĀ›nĀ›m schopnostem jeho duše uloĀ›it dne 15. kvĀ›tnĀ› 1446 jeho tĀ›lo v tomto hrobĀ›. “., pĀ›skĀ› se na jeho nĀ›hrobku (samozĀ™ejmĀ› v latinĀ› :-)) KĀ™titelnice SvatĀ›ho Jana (Battistero San Giovanni) OsmibokĀ› kĀ™estnĀ› kostel se stanovou stĀ™echou, stojĀ›cĀ› proti prĀ›Ā•elĀ› katedrĀ›ly, je zasvĀ›cen Janu KĀ™titeli, Florencie. Je to jedna z nejstarších staveb ve Florencii, takĀ›¾e stĀ™edovĀ›cĀ› FlorenĀ›anĀ› se domĀ›vali, Ā›¾e pochĀ›zĀ› z antiky. (Ā›eĀ›steĀ›nĀ› mĀ›li pravdu, protoĀ›¾e byl skuteĀ›nĀ› postaven na zĀ›kladech starĀ›ho Ā™imĀ›nskĀ›ho palĀ›ce nebo chrĀ›mĀ› aĀ›¾ do 19. stoletĀ› v nĀ›rĀ› byli kĀ™tĀ›ni všichni obyvatelĀ› Florencie. Vedla se tu tĀ›¾e jakĀ›si evidence pĀ™Ā›rĀ›stku, za rodiĀ›e vhažovali do schrĀ›nky jednu bĀ›lou fazolĀ›, za chlapce Ā›ernou. Baptisterium je proslavenĀ› pĀ™edevšĀ›m trojĀ› bronzovĀ›mi dveĀ™mi. NejstaršĀ› z nich je jĀ›Ā›nĀ› brĀ›na, kterou nechal u Andrey Pisana r. 1330 zhotovit kupeckĀ› cech a zobrazuje se na nĀ› v dvaceti reliĀ›fech Ā›Ā›ivot SvatĀ›ho Jana KĀ™titelĀ› a osm kĀ™esĀ›anskĀ›ch a svĀ›tskĀ›ch ctĀ›nostĀ›. O sedm let pozdĀ›ji vytvoĀ™il severnĀ› brĀ›nu Lorenzo Ghiberti, kterĀ› zvĀ›tĀ›zil v umĀ›leckĀ› soutĀ›Ā›i mimo jinĀ› nad Filippem Brunelleschi (ten ho pak zas porazil v soutĀ›Ā›i o stavbu kupole katedrĀ›ly :-)).

Jako zkušebnĀ› kus mĀ›li soutĀ›Ā›icĀ› bĀ›her roku vytvoĀ™it reliĀ›f s motivem AbrahĀ›ma, kterĀ› obĀ›tuje Bohu svĀ›ho syna IzĀ›ka. UmĀ›leckĀ› dojem byl jistĀ› dĀ›leĀ›itĀ›, ale o GhibertĀ›ho vĀ›tĀ›zstvĀ› rozhodlo i to, Ā›¾e umĀ›l odlĀ›t podklad i postavy v jednom kroku, coĀ›¾ pro celou prĀ›ci znamenalo finanĀ›nĀ› ůspory. Na severnĀ› brĀ›nĀ› je celkem osmadvacet kazet, z nichĀ›¾ dvacet vyprĀ›vĀ› o Ā›Ā›ivotĀ› JeĀ›Ā›e Krista, a zbĀ›vĀ› osm pĀ™edstavuje postavy evangelĀ›tĀ› a OtcĀ› cĀ›rkve. FlorenĀ›any GhibertĀ›ho prĀ›ce natolik oslovila, Ā›¾e mu uĀ›¾ bez dĀ›skĀ›i soutĀ›Ā›e svĀ›Ā™ili i zhotovenĀ› poslednĀ›, tĀ™etĀ› brĀ›ny. Podle Michelangelova vyjĀ›dĀ™enĀ›, kterĀ› povaĀ›oval dĀ› nĀ›dherĀ›, Ā›¾e by mohlo zdobit rĀ›skou brĀ›nu, se pro ni vĀ›Ā›ilo oznaĀ›enĀ› BrĀ›na rĀ›je. Jsou na nĀ› v deseti obrazech vyvedeny pĀ™Ā›bĀ›hy ze StarĀ›ho zĀ›kona. Ghiberti tvorbou obojĀ›ch dveĀ™Ā› strĀ›vil celĀ›ch 48 let. PĀ™ed kaĀ›dou z bran stojĀ› turistĀ› a stĀ™Ā›davĀ› Ā›ouĀ› do papĀ›rĀ› s popisem a stĀ™Ā›davĀ› na dveĀ™e. Moje mĀ›ma je vzdĀ›lanĀ› osoba, ta to vše bez nĀ›povĀ›dy :-). UvnitĀ™ kĀ™titelnice lze spatĀ™iti kromĀ› krĀ›snĀ› vĀ›zdoby napĀ™Ā›klad nĀ›hrobek vzdoropapeĀ›¾e J bĀ›valĀ› neapolskĀ› pirĀ›t si svĀ›j kardinĀ›lskĀ› klobouk koupil za penĀ›ze rodu Medici, r. 1415 byl kostnickĀ›m koncilem sesazen, kdyĀ›¾ byl obvinĀ›n z mnoha zloĀ›inĀ›, vĀ›etnĀ› kĀ›stvĀ›, podĀ›lu na vraĀ›dĀ› papeĀ›skĀ›ho soka Alexandra V. a svedenĀ› 200 bolognskĀ›ch Ā›en. Z nĀ›meckĀ›ho vĀ›zenĀ› byl propuštĀ›n aĀ›¾ po tuĀ›nĀ›m vĀ›kupnĀ›m, kterĀ› za nĀ›j zaplatila bĀ› poboĀ›ka medicejskĀ› banky, a zbytek svĀ›ho Ā›Ā›ivota trĀ›vil ve Florencii, kde mu Medici opatĀ™ili dĀ›m a povĀ›Ā™ili Donatella a

https://www.kudlanka.cz VytvoĀ™eno pomocĀ› Joomla! GenerovĀ›no: 1. July, 2024, 00:22

Michelozza, aby k uctění jeho památky navrhli velkolepý náhrobek v Baptisteriu. (Tak teď páměný lím, jaký smajlík se vlastně dát...)

Kupole baptisteria je vyzdobena velkolepou mozaikou zobrazující v soustředných kruzích zástupy andělů, scény z Genesis, epizody ze života Josefa, Krista a Jana Křtitele a Poslední soud. Věmu tomu vévodí 8 m vysoká postava Krista. Je to jistě krása nesmírná, ale já tohle "byzantský" umění jak moc nemusím, tak je jsem to asi neocenila, jak by si zasluhovalo. Giottova zvonice (Campanile di Giotto) Klasickou trojku doplňuje zvonice, jedna z nejhezčích v celé Itálii. (Tyhle samostatně stojící kostelní zvonice pro mě byly trochu pěkavivé, protože na jejich kraj je lověk zvyklý, že zvony se zavěšují spíše do věží kostelů.) Začal ji stavět 1334. Po jeho smrti podle jeho plánů pokračovali v práci další stavitelé chrámu Andrea Pisano a Francesco Talenti. Zvonice je vysoká 85 m (o 6 m nižší než kopule chrámu) a po 416 schodech lze vystoupat na vyhlídkovou plošinu. Sochařskou výzdobu tvoří Pisanovy reliéfy lidských činností, umění, emesel a věd planetami, svátostmi a ctnostmi a Donatellovy sochy (věchno dnes nahrazeno kopiemi, originály jsou v Dómském muzeu). Dómské muzeum (Museo dell'Opera del Duomo) Nachází se na východní straně náměstí za katedrálou a jsou v něm vystaveny plastiky ze zbouraného pánovního přelí katedrály, pánovní výzdoba dómu jako například klad jedné z Michelangelových Piet nebo zpěvácké galerie od Donatella a Robii a originály sochařské výzdoby z Kampanily.

Vstupné na kupoli je 8 euro, na zvonici 6 euro, baptisterium 5 euro, krypta Svaté Reparáty v katedrále 3 euro a muzeum 6 euro. Lze si zakoupit i různé cenově výhodné kombinace, sakumprásk věchno pak za 23 euro. My jsme si odpustily kryptu a výstup na zvonici, žeho jsme pak teda trochu litovaly. (continua) Falena